

SÂMBĂTATORUL

Redactor responsabil:
Dr. Enea Popa

Redacția: Piața Regele Ferdinand 55
Administrația: Piața Regele Ferdinand 56

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 5, 15 și 25 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg	120 Lei
Pe jumătate an	60 Lei
Pe trei luni	30 Lei

Marele vinovat.

In sufletele marii mulțimi a cetățenilor României arde dorința de-a vedea odată plecat guvernul liberal dela cărma ţării. Iar a doua dorință mare a acestei mulțimi este, ca la cărma ţării să ajungă partidul național-țărănesc, căci dela acest partid se aşteaptă o mai bună guvernare a ţării, o guvernare mai cinstită și mai omenească, o guvernare prin care să se lecuiască nenumăratele rele aduse pe capul ţării de cărmuirele liberale de până acum.

Tara întreagă gime greu sub apăsarea sistemului politic cu ajutorul căruia liberalii cârmuesc țara. Roadele sistemului de care se folosesc liberalii, când sunt la putere, și cu ajutorul căruia uneltesc, când sunt în opoziție, se văd foarte bine. Sistemul de cărmuire de care se folosesc liberalii poartă pecetea minciunei, a corupției cele mai grozave, a destrăbălării, a asupririi și jafului, a prigoanei subtoate formele, a cenzurei și a stării de asediu.

In țara noastră nu avem adevarată libertate politică, căci liberalilor nu le priește aceasta. De aceea cei dorini de libertate politică trebuie să și-o cucerească. In țara noastră nu se măsură dreptatea cu aceiași măsură pentru toți, căci dacă aievea să arătă, atunci n'ar fierbe atâtă nemulțumire în țară. De aceea cetățenii cu simțul dreptății trebuie să lupte mereu pentru tot mai multă dreptate, pentru desvoltarea căt mai mare a simțului de dreptate în sufletele tuturor.

In țara noastră corupția face pustiuri grozave. Aproape toate așezările, cari trebuie să formeze temelia cea mai puternică a ţării, sunt atinse de această boală grozavă. Se știe cari sunt acele așezările.

Justiția, altarul sfânt al dreptății, singurul așezământ în care oamenii și-au mai păstrat încredere, ase desorganizează, pornește pe calea descumpunerei, căci statul — care are tot interesul să păstreze prestigiul acestui așezământ de temelie — nu se îngrijește de loc, ca instanțele judecătoare să aibă

cele trebuincioase pentru bunul lor mers.

Este ceva putred în țara asta. Putregaiul miroasă deja rău, te amețește și te îndeamnă să cauți boala care pricinuiește putregaiul rău miroitor. Cauți boala și o găsești în sistemul de cărmuire întrebuințat de partidul liberal. Partidul liberal este marele vinovat, care face să se năruiască toate în această țară. Partidul liberal este bolovanul mare și greu, care stă în calea propășirii noastre. Partidul liberal a adus pe capul nostru săracia și năcazul în care ne sbatem azi. Partidul liberal ne-a înstrenat de țările prietene din apus, de sprijinul cărrora avem atâtă lipsă spre a putea păstra ceeace s'a câștigat cu jertfe aşa de mari.

Toate aceste greșeli mari, cari nemulțumesc poporul și duc țara spre prăpastie, sunt un îndemn pentru poporul nostru, ca să lupte cu hotărâre nestrămutată pentru înălțarea guvernului liberal, pentru răsturnarea acestui guvern al ne-norocirii naționale. In sufletul marii mulțimi a cetățenilor acestei ţări s'a strecută credința, că guvernul liberal nu mai poate scoate țara din greutățile prin cari trece, ci o sufundă tot mai adânc. Marea mulțime a cetățenilor vede singura scăpare în aducerea la cărma ţării a partidului național-țărănesc, căci numai un guvern dat de acest partid poate da ţării liniștea trebuincioasă, poate imbunătăți gospodăria ţării, poate recăștiga încrederea și vaza de care țara noastră trebuie să se bucure în streinătate, poate pune în lucrare forțele vii și producătoare ale naționii.

Dr. Enea Popa

Groaznice cutremure de pământ în Bulgaria și Grecia.

Pe la mijlocul lunei trecute au avut loc mari cutremure de pământ în Bulgaria și Grecia.

Cel dintâi cutremur de pământ s'a întâmplat în Sâmbăta Paștilor, în partea de miazăzi a Bulgariei, în provincia Rumelia, între Stari Zagora și orașul Filipoli. Cutremurul a fost mai cumplit în orașul Cirpan, care s'a și pusit cu totul. Cutremurul din Sâmbăta

Paștilor a pusit aproape douăzeci de sate așezate în jurul orașului Cirpan. Unele sate au fost pusite de tot, iar în altele s'au dărâmat zeci de clădiri și au murit sute și mii de oameni. Cutremurul acesta s'a simțit în toată Bulgaria. Chiar și în orașele și satele românești de pe lângă granița Bulgariei s'a simțit acest puternic și groaznic cutremur de pământ, care a umplut de spaimă întreagă populația Bulgariei.

A patra zi de Paști s'a început al doilea rând de cutremure, care a pusit și ce a mai rămas nepusit de cutremurul cel dintâi.

In Dumineca Tomii s'a simțit al treilea cutremur de pământ, care a fost mai puternic în Grecia, unde a pusit orașul Corint și satele din împrejurimi. Comuna Kalamaki, din jurul Corintului, a fost rasă cu totul de pe fața pământului, iar în Corint s'au dărâmat peste trei mii de case și au fost omorâți mai mulți oameni.

Acest groaznic e cutremure de pământ au pricinuit pagube grozav de mari. Ceeace munca oamenilor a îndreptat și clădit în sute de ani, s'a pusit în câteva zile.

După rapoartele oficiale pagubele pricinuite de cutremurele de pământ din Bulgaria sunt următoarele: 103 morți, 700 răniți, zece mii clădiri dărâmate, zece mii cincisute clădiri devenite nelocuibile, douăsute mii persoane rămase fără adăpost.

In preajma adunării dela Alba-Iulia.

Când scriem aceste rânduri, știm că zeci și sute de mii de Români din toate părțile ţării să pregătesc spre Alba-Iulia. Sufletele sutelor de mii de Români cari se vor aduna la Alba-Iulia, și ale milioanelor de Români cari nu pot merge acolo, se unesc în același gând, în gândul de-a mărtuii țara de cărmuirea liberală și de-a asigura ţării o altă cărmuire, care să ne asigure o adevarată libertate politică în țară, care să ducă la biruința dreptății pe seama tuturor, care să înstăpânească cinstea și omenia și care să ducă poporul și țara la înflorirea aşa de mult dorită de toată suflarea românească.

Din frământările luptelor de azi, din sbuciumul care ne cutremură sufletele biciuite de atâta grele încercări, din străduința măreță a unui popor care nu se lasă căcat în picioare și strivit de o ceată de pângători infășurați în tricolorul național, — va răsări o viață mai bună pentru mult încercata și prea batjocorita nație românească, va trebui să se nască o Românie întemeiată pe iubire și dreptate.

Drumul peste Alba-Iulia duce la biruința binelui asupra răului, duce la năruirea unui sistem politic primejdios pentru țară și la nașterea unui sistem politic care va fi binefăcător pentru țară,

Mare furtună în orașul Cluj și jur.

In ziua de 1 Maiu s'a deslanțuit o groaznică furtună cu grindină asupra orașului Cluj și jur. Grindina avea mărimea nucilor și a bătut vreme cam de 15 minute, lăsând pe jos un strat de ghiață gros de 2-3 degete.

Fiind chiar ziua de 1 Maiu, o mare parte din populația orașului Cluj era în excursie în cele două păduri din apropierea orașului.

Furtuna a venit atât de repede, încât n'a observat-o nimenea. In câteva secunde a început o ploaie deasă de ghiață, însoțită de un vânt puternic și de repetate descărcări electrice (trăsnete).

Mii de oameni alergau fără să știe încotro. Din cauza gheții, a vântului și a intunericului ce s'a lăsat în pădure, s'a produs o panică (spaimă) de nedescris. Copii au fost căcați în picioare și lumea se strivea îmbulzindu-se spre pavilion și cele câteva corturi. In curând corturile vânzătorilor au fost acaparate de lume, care le-a întins pe deasupra capetelor. Au fost și victime.

In oraș furtuna a fost mai calmă. Pe dealul Feleacului și în Făget grindina a fost măruntă și rară. A fost însă mai mare în Piața Unirii, cartierul Renner și înspre Hoia—Mănăstur.

Gheța a spart mai toate geamurile caselor cari au fațada spre răsărit.

La Clinica ginecologică gheța a pătruns și în saloanele bolnavilor.

In partea de apus a Pieții Unirii, au fost sparte și firmele.

In cartierul Renner

Partea orașului care a fost mai puțin crută de groaznicul cataclism, a fost aceia a cartierului Renner. In câteva secunde, toate geamurile locuințelor au fost sparte. Firele de telefon și sârmele electrice au fost rupte și zvârlite peste case și grădini.

Victimele

Din cauza spaimei de nedescris s'a produs mai multe accidente cu un caracter destul de grav. Astfel unui copil de 13—14 ani, i'sa fracturat baza craniului. Rănilor sunt atât de grave încât sunt temeri serioase că victimă va muri.

O fetiță de vre-o 3 ani zacea în ropotul de gheță, cu capul spart. Mai multe femei au leșinat de groază. Pe ste 30 de copii și fetițe, în urma loviturilor puternice primite la cap, au amețit, și numai datorită oamenilor cari și-au putut păstra sângele rece au putut fi salvați. Printre aceștia amintim persoana sătenilor Moldovan Ioan și Gogă Vasile, din comună Feiurdeni, cari au salvat peste 10 persoane. De altfel capetele sparte n'au fost rare. Unui copil care se afla în pădure, o cracă ruptă de vânt, i-a spart capul. Alte accidente s'a produs pe drum.

Lumea era atât de îngheșuită încât autobusele abia circulau. Doi înși cari se aflau pe o bicicletă s-au răsturnat și unul dintre ei și-a fracturat piciorul.

Pagubele pricinuite de această groaznică furtună sunt de vre-o 15 milioane lei.
(Patria).

Primăvara.

Primăvară, primăvară,
Tu ești îngeru'nvierii.
Tu ești leacul cere vindeci
Toate ranele durerii.

Primăvară, primăvară,
Tu ești mângâierea mea,
Ajută-mă și pe mine
Vindecându-mi rana mea.

Primăvară, primăvară,
Floare mândră în grădină,
Vindecă-mi rana ce face
De înime îmi suspină.

Ca apoi la anul iară
Primăvară să iji cănt,
Sau doar crezi că e mai bine
Să zac în negrul morțănu?

Primăvară, primăvară,
Inger dulce-al mângâierii,
Tu ești leacul care vindeci
Toate ranele durerii.

Theodor A. Bogdan.

Mihail Bucur.

A doua zi de Paști, la orele 12 noaptea, a încetat din viață Mihail Bucur, fruntașul meseriaș român din Reghin. Moartea l-a ajuns pe neașteptate, ca un fulger năpraznic, tocmai când petreceea vesel în mijlocul numeroasei sale familii, care era adunată în jurul său în acea seară.

Înmormântarea a avut loc în ziua de 19 Aprilie, fiind petrecut la morțănu de foarte multă lume.

Cu Mihail Bucur dispără un vrednic și harnic meșteșugar român și un creștin exemplar.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Știri mărunte.

Festival. În ziua de 10 Maiu, orele 8^{1/2} seara, liceul de băieți din Târgu-Mureș va aranja un festival școlar în orașul nostru.

„Societatea meseriașilor români din Reghin” și-a ținut adunarea generală ordinară în ziua de 17 Aprilie a. c., orele 3 p. m., în localul societății.

După frumosul cuvânt de deschidere al președintelui (dl Dr. Ceușanu) au urmat dările de seamă ale secretarului (d. Alex. Moldovan), casierului (dl Gh. Major), și economului (dl G. Cherecheș), iar după aceasta s-a făcut verificarea gestiunii anului trecut din partea unei comisii aleasă de adunarea generală. Gestiunea fiind aflată în regulă, s-a dat descărcare vechiului comitet, al căruia mandat tocmai expirase.

Cu respectarea formalităților prescrise de statute s-a procedat la alegerea unui nou comitet pe termen de 3 ani, alegându-se următorul comitet: Președinte Dr. Al. Ceușanu. Vicepreședinte: Grigore Moldovan. Secretar: Al. Moldovan. Econom: Gavril Cherecheș. Bibliotecar: Grig. Boariu. Membri în comitet: Al. Stoica, Mihail Pascu, Alex. Turcea, Iosif Negrea, Al. Lenard. Membri supleanți: Iosif Conțiu, Petru Sălăgeanu și Teodor Ciurca.

In această adunare s-a citit, desbatut și votat regulamentul privitor la

funcționarea „Societății române june” din Reghin, societate care s-a înființat, din inițiativa lui Alexandru Lenard, în cadrele „Societății meseriașilor români din Reghin”, având ca membri pe tinerii meseriași români din Reghin.

Activitatea aceasta a meseriașilor români (bătrâni și tineri) din orașul nostru este vrednică de toată lauda și atențunea și ne umple sufletele de bucurie și de cele mai bune nădejdi.

Curatoratul bisericel române unite din Reghin cu terminul de 15 Maiu 1928 publică concurs, pe lângă oferte închise, pentru vărsarea grilajului de lemn dela grădina bisericească din str. Șuluțu și Petru Maior.

Condițiile concursului se pot vedea în cancelaria oficiului porhial (str. Petru Maior No. 7).

Concert: În ziua de 19 Maiu a. c., orele 8 seara dl profesor Geza Cosma, dela conservatorul din Tg.-Mureș, va da un concert de cello în sala mare a hotelului orașanesc din Reghin.

Amendarea călătorilor fără bilete de tren.

Cu începerea de la 15 Maiu a. c. dacă un călător se va găsi în trenurile exprese, accelerate, personele sau mixte, fără bilet, cu bilet nevalabil sau într-o clasă pentru care biletul său nu-i valabil, indiferent dacă este civil, militar sau copil, va trebui să plătească, în tren, taxa unui bilet de călătorie pe distanță de unde s'a urcat și până la stația unde dorește să călătorească. Afară de acela va fi pedepsit cu o amendă fixă de 600 lei la clasa I, 400 lei la II. și 300 lei la clasa III.

Generalul italian Nobile va pleca, în curând, cu un aeroplano, ca să creeze polul nordic, unde sunt ghețuri veșnice.

Catedrala din Reims. În timpul marelui răsboiu vestita catedrală din Reims, Franța, a fost bătută cu tunurile din partea nemților și a fost sfârmată în chipul acesta. În vremea din urmă catedrala din Reims a fost făcută din nou așa cum a fost înainte de-a fi sfârmată de tunurile nemțești.

Un inginer american a descooperit un fel de sticlă prin care nu poate trece glonțul.

Peste Oceanul atlantic cu avionul „Bremen”. Doi nemți și un irlandez au trecut Oceanul atlantic, în sbor, cu un aeroplano. Tinta lor era să sboare neîntrerupt până la New-York. Planul îndrăsnește nu le-a reușit, însă, într-o toate, deoarece în urmă vântrurilor mari și a viscolelor grozave îndrăzneții spionători ai văzduhului au fost siliți să se lase pe pământ, când au ajuns la insula Greenly, pe coasta Canadei. Lupta lor cu vântrurile cele puternice și cu viscolele furtunoase a fost cât se poate de grea, dar cei trei aviatori au purtat-o cu eroism. Se spune că în luptă pe moarte și viață, ce se dădea în innălitimile văzduhului, fiecare aviator ținea în mâna o cruciuliță și se rugau lui Dumnezeu.

Cu mare greu s-au putut scobori pe insula Greenly, unde și-au reparat aeroplano, care suferise unele stricări, plecând apoi mai depart.

Deși sborul Nemților n'a reușit pe deplin, îndrăsneala și eroismul lor merită, totuși, atenția cuvenită, căci trebuie să ai curaj și credință ca să faci o încercare de sbor împreună cu atât de moarte.

Arestarea lui Béla Kun. În zilele trecute a fost arestat, în orașul Viena, bolșevicul Béla Kun, fostul conducător al bolșevicilor din Ungaria în anul 1918. Béla Kun trăia în Viena de mai multă

vreme. Numai acumă s'a descoperit că el a fost unul din căpetenile cari au pricinuit, în orașul Viena, marile tulburări din anul trecut. S'a mai descoperit că Béla Kun, împreună cu alii tovarăși ai săi, punea la cale tulburări nouă. Noroc că poliția a pus mâna pe el.

Vorbe înțelepte.

Dacă vrei să înaintezi în înțelegiune nu te uita de te ia lumea de prost, ori de nebun. E treaba ei, nu a ta. Din contra, cânt te vezi deodata laudat, uită-te bine dacă n'ai greșit cărarea ta! Căci nu-i ușor să poți împăca o voință liberă conform naturii cu cele materiale; și se prea poate ca alergând după una, să uiți de alta.

No. 550—1928 port. 309

Publicațione de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza decizunii No. 7288—1925-2 și în baza deciziunea No. G. 376—1927 Judecătorie mixte Gheorgheni în favorul reclamantului Tordai Stefan din Gheorgheni, repr. prin adv. Dr. Vámos Ferdinand pentru incasarea creanței de Lei 2040 și acces., se fixează termen de licitație pe ziua 9 Maiu 1928 orele 11 a. m. la fața locului în com. Gheorgheni la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 geamantă de vânători, 1 pasere umplută, 2 scâune în valoare de Lei 3500. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de incasat, face 1122 Lei capital, dobânzile cu 10% socotind din 17 Decembrie 1925, iar spesele până acum stăverite de 1031 Lei 40 bani.

Gheorgheni, la 3 Aprilie 1928.

V. Lörincz, port. delegat.

No. 608—1928 port. 307

Publicațione de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică, că în baza deciziunei No. 5870/1927-2 și în baza deciziunea No. G. 1034—1927 Jud. mixte Gheorgheni în favorul reclamantului Márnya Anton reprezentat prin adv. Dr. Emil Precup pentru incasarea creanței de 13.000 Lei și acces., se fixează termen de licitație în ziua 23 Maiu 1928 orele 16^{1/2} p. m. la fața locului în comuna Ditrău Hodos la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judecătorie: 20 care de fân, 1 car de carat, 3 mese, 1 tarabă, 1 stelaj în valoare de 17.000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de incasat, face 13.000 capital, dobânzile cu 12% socotite din ziua 15 Oct. 1926, iar spesele până acum stabilite de 2730 Lei 40 bani.

Gheorgheni, la 14 Aprilie 1928.

V. Lörincz, port. delegat.

No. 609—1928 port. 308

Publicațione de licitație.

Subsemnatul portărel aduce la cunoștință publică, că în baza decizunii No. 8701—927 și No. G. 928—1928 a judecătorie mixte din Gheorgheni în favorul reclamantului Portik Kékes Ioan reprezentat prin adv. Dr. Emil Precup pentru incasarea creanței de 656 Lei și accesori se fixează termen de licitație pe ziua 23 Maiu 1928 orele 14 p. m. la fața locului în comuna Remetea la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judecătorie: 20 care de fân, 1 car de carat, 3 mese, 1 tarabă, 1 stelaj în valoare de 17.000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de incasat, face 656 Lei capital, —% taxa cambială dobânzile cu 12% socotind din 1 Noembrie 1927 iar spesele până acum stabilite de 780 Lei.

Gheorgheni, la 14 Aprilie 1928.

V. Lörincz, port. delegat.

No. Pers. Jur. I. 2627-1/924. 303

Judecătorie mixtă Teaca Secția c. f.

No. 354—1928 c. f. 304

Extract din publicațione de licitație.

In cererea de executare făcută de următorilor Rus Ioan și soția sa născ. Lupei Rafila repr. prin Dr. Eugen Truță advocat din Reghin contra urmărilor Lupei Ioan și soția sa născ. Căbuș Rafila Judecătorie a ordonat licitaților execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Fărăgău circumscriptia Judecătoriei rurală Teaca, cuprinse în cf. a comunei Fărăgău Nruł, prot. cf. 268 sub No. de ord. A 1 No. top. 206 cu întindere totală de 305 stj. □ (casa de lenin și ograda) porțiunea de sub B. 9 alui Căbuș Rafila măr. Lupei Ioan cu prețul strigării de 1000 Lei, da cu susținerea dreptului de uzufruct viager întablat în favorea lui Luca Vasile sub C. 2 1/5 parte, — asupra porțiunea de 1/2 parte de sub B. 2 alui Lupei Ioan din imobilul cuprins în prot. cf. No. 466 a comunei Fărăgău sub Nr. de ord. A 1 No. top. 392/14 cu întindere totală de 432 stj. □ (răt la Luțaia) cu prețul strigării de 2000 Lei,

și asupra porțiunea de 1/2 parte alui Lupei Ioan de sub No. B. 2 din imobilul cuprins în prot. cf. Nr. 466 comunei Fărăgău sub Nr. de ord. A 1 Nr. top. 398/4 cu întindere totală de 600 Lei capital și accesori.

Licităținea se va ține în ziua de 16 Iunie 1928 ora 10 la casa comună a comunei Fărăgău.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic de căt două treimi din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauzie socotite după cursul fixat în Art. 42 legea LX 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanță constatănd depunerea judecătorescă, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (Art 147, 150 1706, legea LCX; Art. 21 legea XL 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de căt cel de strigare este dator să întregească imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (Art. 25 XLI 1908).

Tg. Mureș, la 27 Martie 1928.

Sigmund Kramer, (ss) aj. judecător.

Pentru conformitate

Fruma impiegat.

No. Pers. Jur. I. 2627-1/924. 303

Inchieri.

Tribunalul în baza cererii și anexelor înaintate sub No. de mai sus pentru recunoașterea și înscrirea în registrul pers. jurid. a III.-a de înmormântare din Reghinu-săsesc, prin aceasta ordonă înscrirea Societății în registrul persoanelor juridice conform art. 2 din lege și art. 98 din regulament.

Despre aceasta Vă încunoaștează pentru conformare.

Tg. Mureș, la 10 Februarie 1925.

Consilier Stefan Leon, m. p. Grefier: G. Zajzon, m. p.

No. Pers. Jur. 2666-2—1924. 306

Inchieri.

Tribunalul în baza cererii și anexelor înaintate sub No. de mai sus pe recunoașterea și înscrirea în Registrul Pers. Jurid. a Societății Societatea de gimnastică pentru bărbați Reghinu-săsesc prin aceasta, ordonă înscrirea Societății în Registrul pers. Jur. conf. art. 2 din lege și art. 98 din regulament.

Despre aceasta Vă încunoaștează pentru conformare.

Tg. Mureș, la

Consilier Stefan Leon, m. p.

Grefier: Zajzon, m. p.